

Beleidsplan Stichting Anne van den Ban Fonds 2020-2023

Het Anne van den Ban Fonds

Het Anne van den Ban Fonds (ABF) is in 1992 opgericht door twee Wageningse alumni en vernoemd naar Prof. Dr. Ir. Anne van den Ban (1928-2016). Hij was hoogleraar Voorlichtingskunde aan Wageningen Universiteit.

Prof. Dr. Ir. Anne van den Ban: "Eén van de "Millennium Development Goals" van de VN is om het aantal mensen dat moet leven van minder dan één dollar per dag te halveren. Gebrek aan kennis is één van de belangrijkste oorzaken van armoede. Kennis is een onontbeerlijke factor om uit het slop te raken. Ik besloot daar wat aan te doen. In Wageningen leren ze, met behulp van kennis en inzicht, zelfstandig nieuwe oplossingen te bedenken voor de ontwikkeling van hun land. Er zijn grote verschillen in welvaart tussen Nederland en ontwikkelingslanden. Als je hier wat aan wilt doen, dan is dat in eerste plaats een taak van bekwame, gemotiveerde mensen uit die landen zelf. Onderwijs is dan de investering met het hoogste rendement." Weliswaar hadden die 2015 als streefjaar, maar de algemene doelstelling en het belang van kennis en inzicht zijn onverkort van kracht.

Vanwege bovenstaande visie richt het ABF zich op het deels financieren van de deelname van studenten uit lage-inkomenslanden aan MSc-opleidingen van Wageningen University & Research. Het ABF richt zich daarom enerzijds op het verwerven van fondsen en anderzijds op het zo effectief mogelijk besteden daarvan in overeenstemming met de visie en missie van het ABF. In dit beleidsplan worden beide activiteiten nader toegelicht.

Missie

Het ABF beoogt capabele en gemotiveerde studenten uit lage-inkomenslanden in met name Afrika en ZO-Azië in staat te stellen in Wageningen een Masteropleiding op het gebied van landbouw-, voedings- en milieuwetenschappen te studeren. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het opleiden van deskundigen die een leidende rol kunnen spelen bij het oplossen van structurele problemen in de voedselproductie, de plattelandsontwikkeling, de voedselvoorziening en het milieu van hun land.

Het missiestatement is uniek voor het ABF. Er is geen vergelijkbare organisatie die hetzelfde doel in de hier gestelde terminologie nastreeft.

Rechtsvorm & bestuur

Het Anne van den Ban Fonds is een stichting. Het fonds is door de Belastingdienst erkend als ANBI (RSIN 816141599).

Het bestuur van het fonds bestaat uit (oud-)medewerkers van de universiteit en alumni. Samenstelling van het bestuur in 2020:

Prof. dr. ir. Pim Brascamp (voorzitter)
Ir. Edwin Kroese (secretaris)
Ir. Loes Maas en dr. ir. Egbert Kanis (secretarissen studentenzaken)
Dr. ir. Willem Hoogmoed (penningmeester/donateurs)
Dr. Anja Kuipers (lid)

Bestuursleden zijn vrijwilligers en ontvangen geen vergoeding. Het bestuur wordt structureel ondersteund door Ir. Arianne van Ballegooij van het University Fund Wageningen (UFW) op het punt van fondsenwerving en externe communicatie. Het ABF betaalt hiervoor 5% van nieuw ontvangen jaarlijkse donaties.

Fondsenwerving

Het Anne van den Ban Fonds werft met name fondsen onder de alumni en medewerkers van Wageningen University & Research. De zeer proactieve fondsenwervingsactiviteiten betreffen: (i) aktehouders met notarieel vastgelegde schenkingen en legaten; machtiginghouders en eenmalige donateurs. Iedere categorie ontvangt ieder jaar een dankbetuiging en de laatste categorie een aanmoediging om de donaties voort te zetten. Ook worden belacties ondernomen om donateurs te activeren. Actief worden additionele activiteiten gestimuleerd zoals –op initiatief van de hoogleraren- het collecteren bij inaugurele- en afscheidsredes.

Binnen het fonds bestaan een aantal fondsen waarbij de donor specifieke eisen stelt aan in aanmerking komende studenten. Het bestaan van deze fondsen wordt toegejuicht, maar het aandeel in de totale besteding moet de 30% niet overschrijden opdat er voldoende vrijheidsgraden zijn om geschikte studenten te ondersteunen. Tot de middelen van ABF hoort de besteding van een nalatenschap van Anne van den Ban, uitgespreid over 20 jaar.

Het ABF werkt samen met enkele andere fondsen op naam van het UFW met een gerelateerde doelstelling.

Fondsbeheer

Het Anne van den Ban Fonds is sinds 2005 een fonds op naam van het UFW. Beheer van de geworven gelden wordt in samenwerking met UFW gedaan. Het bestuur van het Anne van den Ban Fonds is verantwoordelijk voor de besteding van de middelen en de verantwoording daarvan. Ieder jaar wordt in het jaarverslag een afrekening gepresenteerd van het afgelopen jaar en een beknopte begroting voor het volgende jaar. Het financieel jaarverslag wordt gecontroleerd door een onafhankelijke financiële commissie. Omdat de opleidingen 2 jaar duren reserveert het bestuur een deel van de inkomsten voor de reeds aangegane verplichtingen voor het tweede jaar. Het fonds bouwt geen vermogen op. Gereserveerde gelden worden gedeeltelijk op een spaarrekening geplaatst.

Selectie van studenten.

Het bestuur selecteert studenten voor de aanvang van het studiejaar in september. Soms worden ook enkele studenten geselecteerd die beginnen in februari. In uitzonderingsgevallen wordt steun gegeven aan tweedejaarsstudenten die onverhoopt hun tweede jaar niet kunnen bekostigen. In principe betreft de selectie studenten die zijn toegelaten tot een MSc-studie aan Wageningen University & Research. Dat kan een 'on campus opleiding' zijn maar kan ook 'distance learning' betreffen. In het laatste geval verblijven de studenten in kwestie slechts korte tijd in Wageningen, bijvoorbeeld voor practica. Wageningen University & Research neemt het collegegeld voor haar rekening en het ABF de kosten van levensonderhoud,

De studenten worden gekozen op basis van vastgelegde criteria op voordracht van opleidingsdirecteuren. Aandacht wordt besteed aan verstrekte referenties, die soms afkomstig zijn van alumni die werken in ontwikkelingslanden. De volgende criteria worden gehanteerd:

1. In aanmerking komen studenten uit Afrika, Zuid- en Zuid-Oost-Azië en uit andere landen met een gemiddeld bruto-inkomen per persoon van minder dan \$ 4085,- per jaar (zie hiervoor <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD/countries>);
2. Alleen aanvragen van excellente studenten worden in beschouwing genomen. Dit betreft met name het cijfergemiddelde van de vooropleiding en extra-curriculaire activiteiten;
3. De student moet toegelaten zijn tot een MSc-opleiding van Wageningen University & Research;
4. De leeftijd van de student moet bij toelating lager dan 35 jaar zijn;
5. De student moet de reiskosten naar Nederland en terug zelf betalen;
6. De student moet aangeven van plan te zijn terug te keren naar het land van herkomst en te willen bijdragen aan de ontwikkeling van het land.

In een aantal gevallen komen kandidaten niet in aanmerking voor ondersteuning. Redenen kunnen zijn: (i) dat de student getrouwd is met een Nederlander, omdat verwacht kan worden dat de loopbaan zich

later voornamelijk in Nederland zal ontwikkelen en er vanuit Nederland financiering mogelijk zal zijn; (ii) dat de student de vluchtelingenstatus heeft, omdat deze studenten meestal niet terug gaan naar het land van herkomst en ook omdat juist zij bij andere fondsen en financieringsbronnen steun kunnen aanvragen; (iii) dat de student reeds een volledige beurs voor de opleiding heeft ontvangen, maar de studieduur moet verlengen; (iv) dat de student al een 2-jarige MSc opleiding heeft afgerond.

Over de selectie van studenten vindt intensief overleg plaats met de opleidingsdirecteuren van de verschillende opleidingen. Er wordt samengewerkt met het "WU-Fellowship Programme" (WUFP) dat per jaar aan ongeveer 40 studenten een fellowship aanbiedt met als belangrijk onderdeel een "tuition waiver" (een vrijstelling van collegegeld ter waarde van ongeveer 19.000 euro per jaar). Het ABF richt zich daarbij in het bijzonder op het beperkte aantal doellanden. De samenwerking met WUFP is voor het ABF mede aantrekkelijk vanwege de "tuition waiver". Donateurs aan het ABF zien graag dat hun bijdrage volledig ten goede komt aan de studenten.

Jaarlijks ontvangen tussen de 20 en 30 studenten steun van het ABF. Ieder jaar in mei organiseert het bestuur een bijeenkomst met alle studenten om kennis te nemen van hun ervaringen en om suggesties te ontvangen voor het verbeteren van de door het bestuur gevolgde werkwijze. De discussies hebben meermalen geleid tot terugkoppelingen naar opleidingsdirecteuren en studieadviseurs. Deze gemeenschappelijke activiteit vergroot het gevoel te behoren tot de ABF-gemeenschap en van verantwoordelijkheid voor het welvaren van het fonds.

Het bestuur monitort de studievoortgang van de studenten en neemt zo nodig contact op met de studieadviseurs om een goede voortgang van de studie te stimuleren. Het moge echter duidelijk zijn dat de verantwoordelijkheid voor de studievoortgang ligt bij de student en dat het aan de docenten is te oordelen over de studieprestaties.

Beleid voor 2020 tot en met 2023

Het ABF sluit wat de fondsenwerving betreft aan bij de gecoördineerde activiteiten van UFW, zodat de benadering van sponsors en donateurs zo wervend mogelijk gebeurt zonder contribuanten te veel lastig te vallen. Het leeuwendeel van de binnenkomende fondsen wordt besteed aan het financieel ondersteunen van studenten uit de doellanden die zonder een bijdrage van het ABF niet in staat zouden zijn in Wageningen te studeren.

Door het organiseren van bijeenkomsten van het bestuur met donateurs en studenten wordt er naar gestreefd de betrokkenheid van donateurs te bevorderen. De ervaring leert dat in het bijzonder de contacten met studenten door de donateurs op prijs worden gesteld.

Het Fonds wil in de planperiode haar zichtbaarheid verder vergroten. Dit kan door bekendheid te geven aan de mogelijkheid om bij feestelijke gelegenheden als geschenk te doneren aan het Fonds. Het kan bijvoorbeeld ook door bij activiteiten als de Veluwelooptocht zich als sponsor te manifesteren.

Wageningen University & Research is gestart met het verzorgen van afstandsonderwijs waarbij studenten het grootste deel van de opleiding in het thuisland volgen via internet en slechts een beperkt deel in Wageningen. Het ABF is onlangs gestart met het ondersteunen van studenten die op die manier aan de universiteit studeren en gaat daar mee door.

De selectie van studenten is maatwerk. De koppeling met het WU-FP is van belang om uit de grote aantallen geïnteresseerde kandidaat studenten geschikte studenten te selecteren. Daarom is er intensieve samenwerking met de opleidingsdirecteuren. Daarnaast blijft het belangrijk om ook onafhankelijke voorstellen te ontvangen vanuit de ontwikkelingslanden zelf. Regelmatig wordt kandidaat studenten in ontwikkelingslanden door afgestudeerden van Wageningen University & Research gewezen op de mogelijkheid in Wageningen te studeren.

Stichting Anne van den Ban Fonds

Postbus 9101

6700 HB Wageningen

Annevandenban.fonds@wur.nl

www.annevandenbanfonds.nl